

**ĐẢNG BỘ TỈNH BÌNH PHƯỚC
THỊ ỦY PHƯỚC LONG**

ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM

Phước Long, ngày 11 tháng 6 năm 2025

*

Số 1983 -CV/TU

V/v tổ chức tuyên truyền kỷ niệm 100 năm

Ngày Báo chí cách mạng Việt Nam

(21/6/1925-21/6/2025)

- Kính gửi:**
- UBND thị xã;
 - UBMTTQVN thị xã;
 - Các tổ chức chính trị - xã hội;
 - Các tổ chức cơ sở Đảng.

Thực hiện Hướng dẫn số 15-KH/BTGDVTU, ngày 05/6/2025 của Ban Tuyên giáo và Dân vận Tỉnh ủy về Tuyên truyền kỷ niệm 100 năm Ngày Báo chí cách mạng Việt Nam (21/6/1925-21/6/2025),

Để việc triển khai tuyên truyền thực hiện Hướng dẫn số 15-HD/BTGDVTU của Ban Tuyên giáo và Dân vận Tỉnh ủy đến cán bộ, công chức, viên chức, đảng viên, đoàn viên, hội viên và các tầng lớp nhân dân kịp thời, nghiêm túc, hiệu quả, Ban Thường vụ Thị ủy yêu cầu:

1. Ủy ban nhân dân thị xã, Ủy ban MTQVN thị xã và các tổ chức chính trị - xã hội thị xã, các tổ chức cơ sở Đảng tổ chức tuyên truyền bằng hình thức phù hợp, thiết thực, hiệu quả, tạo hiệu ứng tuyên truyền lan tỏa tích cực, làm nổi bật vai trò, vị trí của báo chí trong đời sống xã hội. Bí thư cấp ủy, Thủ trưởng các cơ quan, ban, ngành, đoàn thể thị xã chịu trách nhiệm trong việc lãnh đạo, chỉ đạo tuyên truyền nội dung thực hiện theo Hướng dẫn của Ban Tuyên giáo và Dân vận Tỉnh ủy tại cơ quan, tổ chức, địa phương mình.

2. Ban Tuyên giáo và Dân vận Thị ủy định hướng công tác thông tin tuyên truyền theo Hướng dẫn của Ban Tuyên giáo và Dân vận Tỉnh ủy. Biên tập, đăng tải tuyên truyền rộng rãi trên trang Sức sống Phước Long.

(Gửi kèm Hướng dẫn số 15-HD/BTGDVTU, ngày 05/6/2025 của Ban Tuyên giáo và Dân vận Tỉnh ủy)

Nhận được Công văn này, yêu cầu các cơ quan, đơn vị nghiêm túc triển khai thực hiện./.

Nơi nhận:

- TT.Thị ủy,
- BTGDV Tỉnh ủy,
- Như kính gửi,
- BTGDV Thị ủy,
- Lưu VP Thị ủy.

**T/M BAN THƯỜNG VỤ
PHÓ BÍ THƯ THƯỜNG TRỰC**

Lê Thanh Sơn

Số 15 -HD/BTGDVTU

HƯỚNG DẪN

Tuyên truyền kỷ niệm 100 năm Ngày Báo chí cách mạng Việt Nam (21/6/1925 - 21/6/2025)

Thực hiện Kế hoạch số 316-KH/BTGTW, ngày 29/6/2023 của Ban Tuyên giáo Trung ương (nay là Ban Tuyên giáo và dân vận Trung ương) về kỷ niệm 100 năm Ngày Báo chí cách mạng Việt Nam (21/6/1925 - 21/6/2025), Ban Tuyên giáo và Dân vận Tỉnh ủy hướng dẫn công tác tuyên truyền về sự kiện trên địa bàn như sau:

I. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Mục đích

- Tuyên truyền sâu rộng trong các cấp ủy, tổ chức đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội, cán bộ, đảng viên và các tầng lớp Nhân dân trong tỉnh về truyền thống vẻ vang, những đóng góp quan trọng, to lớn, sứ mệnh cao cả của báo chí cách mạng Việt Nam nói chung và báo chí Bình Phước nói riêng trong công cuộc đấu tranh giành độc lập dân tộc, thống nhất đất nước, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, thực hiện công cuộc đổi mới, hội nhập quốc tế.

- Tiếp tục khẳng định sự quan tâm sâu sắc của Đảng, Nhà nước đối với sự phát triển của báo chí; sự đồng hành, ủng hộ, tin tưởng, kỳ vọng của cán bộ, đảng viên và các tầng lớp Nhân dân đối với sự phát triển của nền báo chí cách mạng Việt Nam. Qua đó, nâng cao hơn nữa vai trò, trách nhiệm của các cơ quan báo chí, đội ngũ những người làm báo đồng hành cùng sự phát triển của tỉnh.

- Cổ vũ, động viên, biểu dương, tôn vinh và tri ân các thế hệ người làm báo, các cơ quan báo chí trên địa bàn tỉnh có nhiều thành tích tiêu biểu, xuất sắc; bồi đắp niềm tự hào, giáo dục lòng yêu nghề đối với người làm báo trong giai đoạn hiện nay.

2. Yêu cầu

- Gắn với tuyên truyền đại hội đảng bộ các cấp nhiệm kỳ 2025 - 2030, kỷ niệm 80 năm cách mạng tháng Tám và Quốc khánh 2-9, các phong trào thi đua yêu nước trên địa bàn tỉnh; cổ vũ, động viên cán bộ, đảng viên và các tầng lớp Nhân dân ra sức phấn đấu, nỗ lực vượt qua khó khăn, thách thức, chung sức đồng lòng, quyết tâm thực hiện thắng lợi nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh đề ra trong năm 2025, đặc biệt là mục tiêu tăng trưởng kinh tế trên 9%, tạo đà phát triển thời gian tới.

- Các hoạt động tuyên truyền kỷ niệm phải thực sự trở thành đợt sinh hoạt chính trị sâu rộng trong cán bộ, đảng viên và các tầng lớp Nhân dân; công tác tuyên truyền phải bảo đảm đúng định hướng, tổ chức bằng nhiều hình thức phù hợp, có trọng tâm, trọng điểm, thiết thực, hiệu quả, tiết kiệm; tạo hiệu ứng tuyên truyền, lan tỏa tích cực, làm nổi bật vai trò, vị trí của báo chí trong đời sống xã hội.

II. NỘI DUNG, HÌNH THỨC, KHẨU HIỆU TUYÊN TRUYỀN

1. Nội dung tuyên truyền

- Tuyên truyền về quá trình hình thành, xây dựng và phát triển; truyền thống vẻ vang, những đóng góp quan trọng, to lớn, sứ mệnh cao cả của báo chí cách mạng Việt Nam nói chung và báo chí Bình Phước nói riêng trong công cuộc đấu tranh giành độc lập dân tộc, thống nhất đất nước, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa, thực hiện công cuộc đổi mới, hội nhập quốc tế; những vấn đề đặt ra đối với báo chí hiện nay; dự báo xu hướng phát triển của báo chí và những phương hướng, tầm nhìn, giải pháp để báo chí cách mạng ngày càng “chuyên nghiệp, nhân văn và hiện đại”.

- Phân tích làm rõ, đề cao vai trò của Chủ tịch Hồ Chí Minh đối với sự ra đời, phát triển của Báo chí cách mạng Việt Nam; những tư tưởng, lời căn dặn của Người luôn có giá trị với nền báo chí nước ta hiện nay.

- Tôn vinh và tri ân các thế hệ người làm báo, các cơ quan báo chí có thành tích tiêu biểu, xuất sắc, có đóng góp to lớn trong quá trình đấu tranh, xây dựng quê hương.

- Tập trung tuyên truyền chuỗi các hoạt động kỷ niệm theo Kế hoạch số 316-KH/BTGTW ngày 29/6/2023 của Ban Tuyên giáo Trung ương về kỷ niệm 100 năm Ngày Báo chí cách mạng Việt Nam (21/6/1925 - 21/6/2025)¹; Kế hoạch số Kế hoạch số 170/KH-UBND, ngày 15/5/2025 của Ủy ban nhân dân tỉnh về tổ chức các hoạt động kỷ niệm 100 năm Ngày Báo chí cách mạng Việt Nam (21/6/1925 - 21/6/2025)². Phản ánh đầy đủ, kịp thời các hoạt động kỷ niệm diễn ra trên địa bàn tỉnh, tại các cơ quan, đơn vị, địa phương, gắn với việc tuyên truyền thực hiện các nhiệm vụ chính trị và các hoạt động, sự kiện quan trọng của đất nước, của tỉnh.

- Tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh, phản bác thông tin, quan điểm sai trái, thù địch, nhận thức lệch lạc về sự kiện và hoạt động chống phá Đảng, Nhà nước, chia rẽ, phá hoại khối đại đoàn kết toàn dân tộc của các thế lực thù địch, phản động.

2. Hình thức tuyên truyền

- Tuyên truyền trên các các phương tiện thông tin đại chúng: Các cơ quan báo chí trên địa bàn tỉnh; trang/cổng thông tin điện tử, các nền tảng mạng xã hội và hệ thống truyền thanh cơ sở.

¹ Các hoạt động kỷ niệm diễn ra tại Hà Nội: Lễ kỷ niệm 100 năm Ngày Báo chí cách mạng Việt Nam (21/6/1925 - 21/6/2025); Hội nghị “Gặp mặt, biểu dương người làm báo tiêu biểu”; Chương trình nghệ thuật đặc biệt chào mừng 100 năm Báo chí cách mạng Việt Nam; Triển lãm trưng bày, giới thiệu thành tựu 100 năm Báo chí cách mạng Việt Nam; Bộ sách “100 năm Báo chí cách mạng Việt Nam”; phim, phóng sự tài liệu 100 năm Báo chí cách mạng Việt Nam; các cuộc hội thảo, tọa đàm, diễn đàn trao đổi: về báo chí cách mạng Việt Nam 100 năm đồng hành cùng sự nghiệp vẻ vang của Đảng, của dân tộc, về cơ chế chính sách nguồn lực cho hoạt động báo chí, xu hướng phát triển báo chí hiện đại, sứ mệnh báo chí, xây dựng đội ngũ những người làm báo Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển trong giai đoạn mới.

² Các hoạt động kỷ niệm diễn ra trong tỉnh: Họp mặt kỷ niệm 100 năm Ngày Báo chí cách mạng Việt Nam; các hoạt động thăm hỏi, chúc mừng các cơ quan báo chí của tỉnh và thường trú tại tỉnh; Liên hoan nghiệp vụ báo chí tỉnh Bình Phước lần thứ III năm 2025; các hoạt động tuyên truyền; tổ chức các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục, thể thao chào mừng sự kiện...

- Tổ chức tuyên truyền trong các buổi sinh hoạt đảng, đoàn thể; hội nghị thông tin thời sự, báo cáo viên; tuyên truyền các hoạt động kỷ niệm gắn với giới thiệu, quảng bá tiềm năng, thế mạnh và thành tựu phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh trong thời kỳ đổi mới, hội nhập và phát triển.

- Tổ chức các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể thao lồng ghép vào nội dung tuyên truyền; trưng bày triển lãm, giới thiệu về hiện vật, tranh ảnh, chiếu phim tư liệu về sự kiện...

- Tuyên truyền, cổ động thông qua các phương tiện trực quan (pa nô, khẩu hiệu, băng rôn, cờ phướn, bảng điện tử...) tại khu vực trung tâm, nơi tập trung đông người, trường học, các tuyến đường chính.

- Tổ chức tiếp sóng các hoạt động kỷ niệm 100 năm Ngày Báo chí cách mạng Việt Nam (21/6/1925 - 21/6/2025).

3. Khẩu hiệu tuyên truyền

- Nhiệt liệt chào mừng kỷ niệm 100 năm Ngày Báo chí cách mạng Việt Nam (21/6/1925 - 21/6/2025)!

- Xây dựng nền báo chí cách mạng chuyên nghiệp, nhân văn và hiện đại!

- Báo chí Cách mạng Việt Nam - 100 năm đồng hành vì độc lập, tự do của dân tộc và hạnh phúc của Nhân dân!

- Kỷ niệm 100 năm Ngày Báo chí cách mạng Việt Nam (21/6/1925 - 21/6/2025)

- Vinh danh người làm báo vì sự nghiệp cách mạng của Đảng và dân tộc ta!

- Phát huy mạnh mẽ tinh thần yêu nước, tự tin, tự chủ, tự lực, tự cường, tự hào dân tộc xây dựng đất nước giàu mạnh, phồn vinh, hạnh phúc!

- Đảng Cộng sản Việt Nam quang vinh muôn năm!

- Nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam muôn năm!

- Chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại sống mãi trong sự nghiệp của chúng ta!

III. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Ban Tuyên giáo và Dân vận Tỉnh ủy

- Hướng dẫn, định hướng công tác thông tin, tuyên truyền kỷ niệm 100 năm Ngày Báo chí cách mạng Việt Nam, nhất là trên báo chí, mạng xã hội, cổ động trực quan, thông qua đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên, qua 02 bản tin và các trang/nhóm cộng đồng do Ban quản lý, điều hành.

- Nắm bắt, phối hợp, tham mưu giải quyết tình hình tư tưởng, dư luận của cán bộ, đảng viên và các tầng lớp Nhân dân trên địa bàn trong quá trình tổ chức các hoạt động kỷ niệm; đấu tranh, phản bác, ngăn chặn các thông tin sai trái, bịa đặt, các hoạt động âm mưu "diễn biến hòa bình" của các thế lực thù địch trên lĩnh vực tư tưởng, văn hóa.

- Theo dõi, đôn đốc, kiểm tra việc tổ chức các hoạt động tuyên truyền kỷ niệm tại các địa phương, cơ quan, đơn vị trên địa bàn tỉnh.

2. Đề nghị Thường trực các huyện, thị, thành ủy, đảng ủy trực thuộc Tỉnh ủy; Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh và tổ chức chính trị - xã hội cấp tỉnh

- Chỉ đạo, tổ chức hiệu quả công tác tuyên truyền về sự kiện thuộc địa bàn, lĩnh vực phụ trách.

- Kịp thời nắm bắt tình hình tư tưởng, dư luận xã hội, giải quyết kịp thời và hiệu quả các vấn đề báo chí phản ánh; tổ chức đấu tranh, phản bác các thông tin, luận điệu xuyên tạc về sự kiện.

- Quan tâm tổ chức các hoạt động thăm hỏi, động viên, tri ân, tôn vinh các cơ quan báo chí, người làm báo trên địa bàn nhân dịp kỷ niệm.

3. Đề nghị Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch

- Hướng dẫn các đơn vị chức năng tổ chức hoạt động tuyên truyền trực quan sinh động, trưng bày chuyên đề, chiếu phim, các hoạt động văn hóa - nghệ thuật, thể thao với tinh thần hướng về cơ sở, vùng sâu, vùng biên giới.

- Tăng cường quản lý tốt công tác thông tin, tuyên truyền, nhất là việc biên soạn, phát hành sách, ấn phẩm tuyên truyền, tuyên truyền trên báo chí; kiên quyết xử lý nghiêm các vi phạm trong việc đăng tải, phổ biến thông tin, tuyên truyền quan điểm sai trái, xuyên tạc sự thật lịch sử, chống phá Đảng, Nhà nước, chế độ, chia rẽ khối đại đoàn kết toàn dân tộc.

4. Đề nghị các ban, sở, ngành của tỉnh

- Căn cứ điều kiện cụ thể để lựa chọn các hình thức tuyên truyền kỷ niệm phù hợp, như: tọa đàm, nói chuyện chuyên đề; phát động các phong trào thi đua; các hoạt động văn hóa - thể thao...

- Đẩy mạnh tuyên truyền trên cổng/trang thông tin điện tử; trang/nhóm cộng đồng của cơ quan, đơn vị và tài khoản mạng xã hội công chức, viên chức.

5. Hội Nhà báo tỉnh, Hội Văn học nghệ thuật tỉnh

Tuyên truyền, vận động cán bộ, hội viên, nhất là giới văn nghệ sỹ bám sát thực tiễn, tích cực sáng tác và quảng bá, biểu diễn các tác phẩm văn học, nghệ thuật hay, đẹp, hấp dẫn với chủ đề về Đảng, về Chủ tịch Hồ Chí Minh, về truyền thống vẻ vang, những đóng góp quan trọng, to lớn, sứ mệnh cao cả của báo chí cách mạng Việt Nam.

6. Các cơ quan báo chí trong tỉnh

- Xây dựng kế hoạch tuyên truyền theo lộ trình thời gian trước, trong và sau sự kiện kỷ niệm với nội dung phong phú, hấp dẫn và hình thức đổi mới, sáng tạo.

- Nghiên cứu mở chuyên trang, chuyên mục chào mừng sự kiện; phản ánh và đưa tin kịp thời về các hoạt động chào mừng, hưởng ứng, các hoạt động tri ân, thăm hỏi tôn vinh những thế hệ người làm báo, gắn với biểu dương gương "người tốt, việc tốt", các phong trào thi đua yêu nước.

- Chú trọng kiểm duyệt, nâng cao chất lượng các chương trình, tác phẩm báo chí, tránh sai sót trong việc đăng tải thông tin, in ấn, phát hành.

- Đài Phát thanh - Truyền hình và Báo Bình Phước tiếp sóng các chương trình kỷ niệm theo đề nghị của Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương.

7. Ban tuyên giáo và dân vận các huyện, thị, thành ủy, đảng ủy trực thuộc Tỉnh ủy

- Căn cứ tình hình thực tế để chủ động tham mưu cấp ủy chỉ đạo tổ chức tốt các hoạt động tuyên truyền về sự kiện, bảo đảm thiết thực, hiệu quả.

- Vận động, khuyến khích cán bộ, đảng viên và Nhân dân tích cực đăng tải, chia sẻ thông tin về sự kiện thông qua tài khoản mạng xã hội cá nhân.

- Nắm chắc tình hình tư tưởng, dư luận xã hội, kịp thời tham mưu cho cấp ủy chỉ đạo xử lý các vấn đề dư luận quan tâm, bức xúc.

Nơi nhận:

- Ban Tuyên giáo và Dân vận trung ương,
- Thường trực Tỉnh ủy,
- Các ban xây dựng Đảng Tỉnh ủy,
- MTTQ và các tổ chức CT-XH tỉnh,
- Các sở, ban, ngành cấp tỉnh,
- Hội Nhà báo tỉnh,
- Hội Văn học nghệ thuật tỉnh,
- Các cơ quan báo chí của tỉnh,
- Các huyện, thị, thành ủy và tương đương,
- Ban tuyên giáo và dân vận các huyện, thị, thành ủy, đảng ủy trực thuộc Tỉnh ủy,
- Các phòng chuyên môn thuộc Ban,
- Phòng TT, BC, VH-VN,
- Lưu Văn thư.

Mạc Đình Huấn

ĐỀ CƯƠNG TUYÊN TRUYỀN

Kỷ niệm 100 năm Ngày Báo chí cách mạng Việt Nam (21/6/1925 - 21/6/2025)

(Gửi kèm Hướng dẫn số 15 -HD/BTGDVTU, ngày 05/6/2025

Ủy Ban Tuyên giáo và Dân vận Tỉnh ủy)

I. LỊCH SỬ HÌNH THÀNH VÀ PHÁT TRIỂN 100 NĂM CỦA BÁO CHÍ CÁCH MẠNG VIỆT NAM

1. Sự hình thành và phát triển của báo chí cách mạng Việt Nam trong giai đoạn 1925-1945

Năm 1925, đồng chí Nguyễn Ái Quốc sáng lập Hội Việt Nam Cách mạng Thanh niên trên cơ sở tổ chức “Cộng sản đoàn” làm nòng cốt để truyền bá Chủ nghĩa Mác-Lênin vào Việt Nam. Do vậy, Người chủ trương phải lập một tờ báo cho Hội, đó là Báo “Thanh Niên” - cơ quan ngôn luận của Hội Việt Nam Cách mạng Thanh niên. Báo Thanh niên ra số đầu tiên vào ngày 21/6/1925, trụ sở ở số nhà 13A đường Văn Minh, Quảng Châu, Trung Quốc. Đây là tờ báo vô sản, cách mạng đầu tiên do đồng chí Nguyễn Ái Quốc tổ chức, sáng lập và trực tiếp chỉ đạo. Báo Thanh Niên mới xuất bản nhưng đã có ảnh hưởng rất lớn trong xã hội, nên bọn mật thám truy lùng, khám xét gắt gao. Ngay từ đầu, Báo Thanh Niên đã giáo dục chủ nghĩa yêu nước theo tinh thần cộng sản chủ nghĩa.

Đây được xem là mốc son mở đầu cho nền báo chí cách mạng nước ta, đánh dấu sự ra đời của một lực lượng tuyên truyền sắc bén, phục vụ công cuộc đấu tranh giành độc lập dân tộc. Từ những trang báo in bằng phương pháp thủ công, phát hành bí mật, Báo Thanh Niên đã truyền bá lý tưởng cách mạng, chủ nghĩa Mác - Lênin, khơi dậy tinh thần yêu nước và tổ chức lực lượng cho sự nghiệp giải phóng dân tộc. Thời kỳ này, Báo Thanh Niên đã đăng nhiều bài viết của lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc và được chuyển về Việt Nam. Trong hơn 200 số phát hành, Báo Thanh Niên tập trung phân tích mâu thuẫn giữa nhân dân với thực dân Pháp, khẳng định con đường cách mạng vô sản, vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản, và nhấn mạnh lực lượng cách mạng là toàn dân, đặc biệt là giai cấp công nhân và nông dân. Tờ báo giúp định hướng tư tưởng, tổ chức phong trào và góp phần quan trọng vào sự ra đời của Đảng Cộng sản Việt Nam năm 1930. Đây là những tài liệu lý luận rất có giá trị, góp phần đào tạo đội ngũ cán bộ cách mạng đầu tiên của nước ta.

Từ năm 1928-1930, nhiều tờ báo khác do Nguyễn Ái Quốc và các đồng chí khác sáng lập như Công Nông, Lính Cách Mệnh, Việt Nam Tiền Phong, Thân Ái, Đỏ... tiếp tục lan tỏa tinh thần cách mạng đến các tầng lớp nhân dân. Trong cao trào Xô viết Nghệ - Tĩnh (1930-1931), nhiều tờ báo như Cờ Đỏ, Búa Liềm, Tiến Lên... được xuất bản bí mật để kịp thời phản ánh tình hình và biểu dương tinh thần đấu tranh của quần chúng, hướng dẫn, cổ vũ các phong trào cách mạng, góp phần hình thành chính quyền Xô Viết tại nhiều địa phương. Những bài báo kêu gọi “Đả đảo đế quốc Pháp, đòi ruộng đất cho dân cày!” đã trở thành khẩu hiệu đấu tranh sôi nổi khắp cả nước.

Trong thời kỳ Mặt trận Dân chủ (1936-1939), báo chí cách mạng càng có thêm nhiều điều kiện hoạt động công khai hơn. Nhiều tờ báo tiến bộ do các đảng viên cộng sản và trí thức tiến bộ phụ trách được xuất bản đã phản ánh các vấn đề xã hội, kêu gọi cải cách dân sinh, dân chủ và góp phần củng cố lực lượng đấu tranh công - nông - trí thức. Nhiều bài viết sắc bén phê phán sự bóc lột của đế quốc và tay sai, vạch trần những bất công xã hội, đòi quyền tự do báo chí, hội họp, lập hội.

Từ năm 1941-1945, báo chí cách mạng Việt Nam đóng vai trò then chốt trong việc tuyên truyền đường lối kháng chiến, giác ngộ và vận động quần chúng, chuẩn bị lực lượng cho cuộc Tổng khởi nghĩa Tháng Tám. Dù hoạt động trong điều kiện bí mật, thiếu thốn, nhưng báo chí đã phát triển mạnh mẽ từ Trung ương đến cơ sở, trở thành vũ khí sắc bén trên mặt trận tư tưởng, góp phần làm nên thắng lợi lịch sử của dân tộc. Ngay sau khi Mặt trận Việt Minh được thành lập (1941), hàng loạt tờ báo ra đời, nổi bật là Báo Việt Nam Độc lập do Chủ tịch Hồ Chí Minh trực tiếp chỉ đạo nội dung và xuất bản ngay trong rừng sâu Pắc Bó. Tờ báo đã trở thành công cụ tuyên truyền chủ lực, giúp truyền bá đường lối cứu nước của Việt Minh tới các địa phương cách mạng. Bên cạnh đó, Báo Cứu quốc (ra số đầu ngày 25/1/1942) và Cờ Giải phóng (xuất bản năm 1942 dưới sự lãnh đạo của Tổng Bí thư Trường Chinh) là hai trong những tờ báo có ảnh hưởng lớn, được xem là “la bàn tư tưởng” của toàn dân tộc.

Đến năm 1945, thời kỳ tiền khởi nghĩa, báo chí cách mạng dù chưa được công nhận hợp pháp nhưng đã công khai hoạt động tại nhiều “tổng hoàn toàn”, “châu hoàn toàn” - nơi chính quyền tay sai đã tê liệt. Báo chí đã công bố những bài viết mạnh mẽ như “Độc lập hay là chết”, trở thành khẩu hiệu của phong trào khởi nghĩa. Các tờ báo không chỉ in ấn phát hành mà còn được đọc to tại chợ phiên, hội làng, và phổ biến qua truyền đơn, truyền miệng - đưa thông tin tới cả những người dân chưa biết chữ. Đặc biệt, sau khi phát xít Nhật đầu hàng Đồng minh (15/8/1945), báo chí như Cờ Giải phóng, Việt Nam Độc lập nhanh chóng đăng tải bản hiệu triệu Tổng khởi nghĩa: “Giờ quyết định cho vận mệnh dân tộc đã đến! Đồng bào hãy nhất tề đứng dậy, giành lấy chính quyền!”. Lời hiệu triệu này trở thành tiếng trống trận đánh thức triệu con tim Việt Nam, góp phần dẫn đến việc chỉ trong vài ngày, hàng chục tỉnh, thành trên cả nước đã giành được chính quyền. Trong giai đoạn này, báo chí trở thành công cụ tuyên truyền, vận động toàn dân đoàn kết đánh Pháp, đuổi Nhật, lật đổ chính quyền phong kiến tay sai giành độc lập dân tộc; hướng dẫn quần chúng nổi dậy, đặc biệt trong các chiến dịch “Diệt giặc đói, giặc dốt và giặc ngoại xâm” bảo vệ chính quyền cách mạng và nhà nước Việt Nam Dân chủ cộng hòa non trẻ vừa mới thành lập vào ngày 2/9/1945.

2. Vai trò của báo chí cách mạng Việt Nam trong hai cuộc kháng chiến chống Pháp và chống Mỹ cứu nước (1945 - 1975)

Trong suốt hai cuộc kháng chiến chống Pháp (1945 - 1954) và chống Mỹ cứu nước (1954 - 1975), báo chí cách mạng Việt Nam đã phát triển rất mạnh mẽ, đóng vai trò là “vũ khí tư tưởng” sắc bén. Các cơ quan báo chí như Cứu Quốc, Sự Thật, Quân đội Nhân dân, Nhân Dân... đã phản ánh kịp thời, trung thực diễn biến chiến trường, cổ vũ tinh thần chiến đấu, tuyên truyền chủ trương của Đảng, và góp phần

nâng cao ý chí toàn dân tộc. Dù trong điều kiện chiến tranh ác liệt, báo chí cách mạng vẫn không ngừng phát triển về số lượng và chất lượng. Đội ngũ nhà báo hoạt động trên mọi chiến tuyến, không ngại gian khổ, hy sinh, xứng đáng với vai trò là chiến sĩ trên mặt trận văn hóa tư tưởng và qua đó đã minh chứng sống động cho vai trò đặc biệt của báo chí cách mạng, một binh chủng tiên phong trên mặt trận tư tưởng, chính trị và tinh thần.

Tháng 12-1946, khi tiếng súng kháng chiến toàn quốc bùng nổ, cũng là lúc báo chí cách mạng bước vào một thời kỳ đặc biệt, làm báo giữa chiến trường. Mở đầu cho giai đoạn này là bài viết “Lời kêu gọi toàn quốc kháng chiến” của Chủ tịch Hồ Chí Minh, đăng trên báo Cứu Quốc. Không đơn thuần là một văn bản kêu gọi, bài báo này đã thổi bùng lên ngọn lửa yêu nước, cổ vũ tinh thần toàn dân tham gia kháng chiến, đồng thời đánh dấu một bước ngoặt trong sứ mệnh của báo chí cách mạng: trở thành chiến sĩ trên mặt trận tư tưởng. Báo chí giai đoạn này không chỉ làm nhiệm vụ đưa tin. Trong điều kiện không điện, không máy in hiện đại, các chiến sĩ báo chí vẫn sáng tạo, tận dụng bất kỳ phương tiện nào có thể để in báo. Những ấn phẩm báo chí theo chân chiến sĩ đến khắp các chiến hào, trở thành món ăn tinh thần không thể thiếu trong ba lô người lính.

Tờ Cứu Quốc, cơ quan ngôn luận của Mặt trận Việt Minh, nổi bật là một trong những tờ báo có ảnh hưởng lớn nhất trong kháng chiến. Tờ báo không chỉ phản ánh chiến sự mà còn giáo dục chính trị, cổ vũ sản xuất, khích lệ tinh thần nhân dân nuôi giấu cán bộ, ủng hộ kháng chiến. Những bài viết như “Chiến thắng Điện Biên - Đỉnh cao của trí tuệ Việt Nam” hay “Hòa bình nhưng không lơ là” đã trở thành phương hướng hành động cho hàng triệu người dân. Tại chiến khu Việt Bắc, trong hoàn cảnh khốc liệt, các cơ quan báo chí lớn như Đài Tiếng nói Việt Nam, Việt Nam Thông tấn xã, Sự Thật, Độc Lập... bí mật rút lên rừng sâu, duy trì hoạt động tuyên truyền hiệu quả. Những tờ báo được in bằng máy rô-nê-ô, đôi khi viết tay rồi chép tay nhân bản, nhưng vẫn đến được tiền tuyến và hậu phương, kết nối nhịp nhàng giữa Đảng - Quân đội - Nhân dân.

Đặc biệt, năm 1950, Trường dạy làm báo Huỳnh Thúc Kháng được thành lập tại Đại Từ (Thái Nguyên), là lớp học báo chí đầu tiên trong kháng chiến. Với 42 học viên và 29 giảng viên, lớp học đã đào tạo nên những hạt giống đỏ cho nền báo chí cách mạng Việt Nam. Nhiều học viên sau này trở thành lãnh đạo chủ chốt tại các cơ quan báo chí như Nhân Dân, Phụ nữ, Lao động... Chủ tịch Hồ Chí Minh từng gửi thư căn dặn: “Báo chí cũng phải thực hiện khẩu hiệu: Tất cả để chiến thắng”. Khi Hiệp định Giơnevơ được ký kết, báo chí tiếp tục sát cánh với cuộc đấu tranh ở miền Nam, cổ vũ các phong trào đồng khởi, vạch trần tội ác của chế độ Mỹ - Diệm, không chỉ đưa thông tin, mà thực sự thổi bùng lửa đấu tranh trong lòng nhân dân.

Trong suốt 9 năm kháng chiến chống Pháp, báo chí cách mạng không chỉ là công cụ tuyên truyền mà đã trở thành trái tim, khối óc và linh hồn của cuộc kháng chiến. Bằng lòng quả cảm, sáng tạo và tinh thần sắt đá, những người làm báo thời chiến đã ghi tên mình vào lịch sử như những chiến sĩ không súng nhưng mang sức mạnh của hàng vạn khẩu súng. Báo chí không chỉ đơn thuần phản ánh thời sự mà thực sự trở thành “tiếng súng thứ hai” bên chiến hào. Tại căn cứ địa Việt Bắc, mỗi

kỳ họp của Trung ương Đảng, mỗi chiến dịch lớn như chiến dịch Biên giới (năm 1950), chiến dịch Tây Bắc, chiến dịch Điện Biên Phủ (năm 1954) đều được báo chí đồng hành sát cánh.

Bước vào cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước (1954-1975), báo chí cách mạng tiếp tục đảm nhận vai trò quan trọng, vừa phục vụ xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc, vừa đấu tranh thống nhất đất nước ở miền Nam. Ở miền Bắc, các tờ báo lớn như Nhân Dân, Quân đội nhân dân, Phụ nữ Việt Nam, Thiếu niên Tiền phong, Giáo dục và Thời đại tích cực tuyên truyền các phong trào sản xuất, học tập, cải cách ruộng đất, củng cố hậu phương để chi viện cho miền Nam. Báo chí ở đây giữ vai trò cầu nối tinh thần, truyền tải chủ trương chính sách của Đảng và Nhà nước đến từng người dân. Trong khi đó, báo chí cách mạng miền Nam hoạt động trong điều kiện vô cùng khó khăn, bị kẻ thù khủng bố, đàn áp dã man, nhưng vẫn kiên cường, quyết liệt. Các tờ báo như Giải phóng, Cờ giải phóng, Phụ nữ Giải phóng, Báo Nhân dân miền Nam, Tiền Phong Giải phóng và Cứu quốc Nam bộ được in ngay trong rừng U Minh, Tây Ninh, Củ Chi hay Trường Sơn, trở thành "vũ khí tư tưởng" sắc bén, đưa đường lối cách mạng, cổ vũ và động viên lực lượng cách mạng, nhân dân miền Nam kiên cường chiến đấu.

Không chỉ đơn thuần là kênh thông tin, báo chí cách mạng còn trực tiếp đồng hành cùng các phong trào quần chúng. Như Báo Tiền Phong cổ vũ thanh niên lên đường nhập ngũ; Phụ nữ Việt Nam vận động chị em "tay cày, tay súng"; Nhân Dân phản ánh phong trào "tay cày, tay bút"; Quân đội nhân dân thường xuyên đăng tải các phong trào cách mạng như "Đồng khởi", "Ba sẵn sàng", "Ba đảm đang", "Gió Đại Phong" hay "Sóng Duyên Hải". Những phong trào này nhân lên sức mạnh toàn dân tộc với tinh thần "Tất cả vì miền Nam ruột thịt, tất cả để đánh thắng giặc Mỹ xâm lược". Trong các chiến dịch, báo chí luôn là đồng hành, bám sát từng bước tiến của quân giải phóng, bất chấp hiểm nguy, truyền về hậu phương những dòng tin nóng hổi, tiếp lửa tinh thần cho cả dân tộc và ghi lại khoảnh khắc lịch sử đã trở thành biểu tượng bất tử của báo chí cách mạng. Báo chí cách mạng không chỉ góp phần truyền tải thông tin mà còn cổ vũ tinh thần chiến đấu, nâng cao ý chí quyết tâm của quần dân.

Khi chiến dịch Hồ Chí Minh lịch sử diễn ra, báo chí cách mạng hoạt động hết công suất. Các phóng viên chiến trường của Báo Nhân Dân, Quân đội nhân dân, Giải phóng, Thông tấn xã Việt Nam... theo sát từng bước tiến của đại quân từ Tây Nguyên, Huế - Đà Nẵng, đến cửa ngõ Sài Gòn. Trong những chiến công của quân và dân ta, không thể không nhắc đến sự hy sinh thầm lặng nhưng vô cùng to lớn của những nhà báo - chiến sĩ. Theo Hội Nhà báo Việt Nam, chỉ riêng trong kháng chiến chống Mỹ đã có trên 510 nhà báo hy sinh hoặc bị thương khi tác nghiệp tại chiến trường và họ đã trở thành biểu tượng cho lòng dũng cảm, ý chí cách mạng và tình yêu đất nước.

Tháng 4/1975, khi Báo Giải phóng số cuối cùng đăng tin chiến thắng lịch sử, cả nước vỡ òa. Báo chí cách mạng Việt Nam đã hoàn thành sứ mệnh vẻ vang trong hai cuộc kháng chiến, góp phần làm nên đại thắng mùa xuân, giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước. Song song với mặt trận tuyên truyền trong nước, báo chí đối

ngoại cũng phát triển mạnh mẽ. Những bản tin quốc tế do Thông tấn xã Việt Nam, Đài Tiếng nói Việt Nam phát bằng nhiều thứ tiếng đã giúp bạn bè năm châu hiểu rõ hơn về cuộc chiến chính nghĩa của nhân dân Việt Nam.

3. Báo chí Việt Nam trong sự nghiệp xây dựng Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa

Theo tinh thần Đại hội VI (12-1986), báo chí đã nhanh chóng tiếp nhận và truyền tải tinh thần đổi mới đến với quần chúng nhân dân. Đó là thời điểm mà báo chí trở thành “nhịp cầu” đưa tư tưởng đổi mới lan tỏa vào đời sống xã hội.

Ngay đầu năm 1987, chuyên mục “Diễn đàn đổi mới” được mở rộng trên Báo Nhân Dân và nhiều tờ báo lớn, tạo nên làn sóng trao đổi, thảo luận, phản biện sâu rộng về các chính sách kinh tế, xã hội, đặc biệt là chính sách xóa bỏ cơ chế bao cấp, phát triển kinh tế nhiều thành phần. Tháng 5-1987, Báo Nhân Dân đăng tải bài viết đầu tiên trên chuyên mục “Những việc cần làm ngay” (25/5/1987), với ngôn ngữ giản dị nhưng sắc bén, bài viết nêu đích danh những biểu hiện tiêu cực đang nhức nhối trong xã hội lúc bấy giờ, đặc biệt là những bài viết với bút danh N.V.L (Tổng Bí thư Nguyễn Văn Linh).

“Những việc cần làm ngay” đã mở ra một kỷ nguyên mới cho báo chí cách mạng Việt Nam: báo chí không chỉ tuyên truyền mà còn phản biện, không chỉ đưa tin mà còn giám sát. Chuyên mục “Những việc cần làm ngay” đã dần đặt ra một khuôn mẫu báo chí mới: báo chí không chỉ là công cụ của Đảng, mà còn là diễn đàn của nhân dân, cánh tay phản biện cho Đảng.

Một trong những yêu cầu then chốt của đổi mới là “cách mạng trong tư duy”, nhất là tư duy kinh tế. Báo chí đã đi đầu trong việc phá vỡ lối mòn suy nghĩ cũ kỹ về kinh tế kế hoạch hóa tập trung, cổ vũ phát triển kinh tế hàng hóa, khuyến khích làm giàu chính đáng. Tờ Báo Nhân Dân, Lao Động, Tuổi Trẻ, Sài Gòn Giải Phóng những năm 1988-1992 liên tục đăng tải các loạt bài phản ánh mô hình sản xuất mới tại các hợp tác xã kiểu mới, tuyên truyền về Nghị quyết số 10-NQ/TW về đổi mới quản lý kinh tế nông nghiệp (hay còn gọi là “Khoán 10”) ngày 5/4/1988 của Bộ Chính trị, các xí nghiệp cổ phần hóa, các hộ nông dân làm kinh tế giỏi.

Giai đoạn 1990-1995, báo chí tiếp tục là lực lượng xung kích trong việc truyền thông các chủ trương cải cách thể chế, xây dựng nhà nước pháp quyền. Việc ban hành Hiến pháp 1992 và Luật Báo chí (1990, sửa đổi 1999) là mốc son không thể thiếu của công cuộc đổi mới chính trị - pháp lý mà báo chí góp phần thúc đẩy. Các tòa soạn từ Trung ương đến địa phương bắt đầu thay đổi mô hình làm báo. Nhiều tờ báo chủ động mở rộng nội dung, tăng tính phản biện, đăng tải những bài viết mang tính chất phân tích, điều tra, đối thoại xã hội, trở thành một diễn đàn, nơi tiếng nói của nhân dân, của giới chuyên gia được cất lên.

Giai đoạn 1996-2006, báo chí chuyển mạnh từ tuyên truyền sang phản biện xã hội, một đặc trưng rõ nét của báo chí đổi mới. Nhiều tờ báo, kênh truyền hình đã thực sự trở thành lực lượng tiên phong, chủ lực trong thực hiện chức năng giám sát và phản biện xã hội. Các bài viết không đơn thuần thông tin về hiện tượng, các biểu hiện tiêu cực trong xã hội mà còn đề xuất, kiến nghị những giải pháp mang tính căn

bản và đồng bộ giúp cho Đảng, Nhà nước khắc phục những sơ hở, thiếu sót trong hoạch định chính sách; trong cơ chế quản lý, điều hành; trong rèn luyện, đánh giá, đề bạt, bổ nhiệm cán bộ.

Báo chí không chỉ phản ánh đời sống, mà còn thực hiện nhiệm vụ chính trị, tư tưởng quan trọng - đưa nghị quyết của Đảng vào đời sống xã hội. Điểm nổi bật của báo chí thời kỳ này là biết "dịch" nghị quyết thành ngôn ngữ đời sống, dễ hiểu, dễ tiếp thu. Đại hội IX của Đảng (năm 2001) nhấn mạnh vai trò phát triển kinh tế tri thức, tăng cường dân chủ, xây dựng Nhà nước pháp quyền. Nhiều chuyên mục như "Hỏi - đáp chính sách", "Đảng và cuộc sống", "Người dân hỏi - chính quyền trả lời"... trên các báo, kênh truyền hình Trung ương và địa phương, trở thành cầu nối hai chiều giữa Đảng với nhân dân. Đặc biệt, báo chí đã đồng hành của cả hệ thống chính trị trong công cuộc hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng, thực hiện tốt vai trò kết nối thông tin giữa Việt Nam và thế giới. Từ khi gia nhập ASEAN (1995), WTO (2007) đến việc ký kết nhiều FTA thế hệ mới, báo chí đã giúp người dân hiểu rõ hơn về lợi ích và thách thức của toàn cầu hóa.

Trong thời đại thông tin mở bên cạnh việc phải cạnh tranh khốc liệt với mạng xã hội và đối mặt với sự lan truyền của tin giả, thông tin sai lệch, báo chí còn là công cụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Với tư cách là tiếng nói chính thống của Đảng và Nhà nước, báo chí luôn cao tinh thần trách nhiệm, đấu tranh phản bác kịp thời và hiệu quả những quan điểm sai trái, thù địch, các biểu hiện "tự diễn biến", "tự chuyển hóa" trong nội bộ bằng lập luận khoa học, chặt chẽ và có tính thuyết phục cao. Đây mạnh tuyên truyền đúng đắn về các chủ trương, chính sách của Đảng, phản ánh các tấm gương người tốt, việc tốt góp phần củng cố lòng tin của nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng, điều hành của các cấp chính quyền. Đồng thời thường xuyên đăng tải bài viết về lý luận chính trị, tổng kết thực tiễn công tác xây dựng Đảng, góp phần nâng cao tư duy lý luận cho cán bộ, đảng viên, góp phần làm thất bại các âm mưu thâm độc của các thế lực thù địch, phản động.

II. SỰ HÌNH THÀNH, TRUYỀN THỐNG VẼ VANG; SỨ MỆNH VÀ NHỮNG ĐÓNG GÓP CỦA BÁO CHÍ BÌNH PHƯỚC TRONG DÒNG CHẢY BÁO CHÍ CÁCH MẠNG VIỆT NAM

Trong dòng chảy báo chí cách mạng Việt Nam, báo chí Sông Bé - Bình Dương - Bình Phước đóng vai trò rất quan trọng. Báo chí Bình Phước có mặt từ rất sớm, cổ vũ phong trào đấu tranh cách mạng từ sơ khai đến khi giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước và giai đoạn đổi mới, kiến thiết đất nước, bước vào kỷ nguyên vươn mình của dân tộc.

1. Những trang sử vàng

Địa bàn tỉnh Bình Phước ngày nay là nơi Chi bộ Đông Dương Cộng sản Đảng được thành lập tại đồn điền cao su Phú Riềng vào ngày 28/10/1929. Đây là chi bộ đầu tiên của ngành cao su Việt Nam và của tỉnh Bình Phước. Dưới sự tổ chức của chi bộ, một loạt các tổ chức quần chúng ra đời, gồm có Nghiệp đoàn Xích vệ đội hoạt động bí mật, các Hội tương kế, cứu tế, hát chèo... Nghiệp đoàn ra tờ báo "Giải thoát" in bí mật phân phát cho công nhân chuyền tay nhau xem... Đây là tờ báo cách

mạng đầu tiên của nhân dân tỉnh Thủ Dầu Một, cũng là tờ báo đầu tiên của ngành cao su Việt Nam (1929).

Với quan điểm báo chí cách mạng là vũ khí sắc bén để tuyên truyền, cổ vũ, động viên, tập hợp, tổ chức và vận động nhân dân, trong giai đoạn từ 1945-1954, trên quê hương Bình Phước (lúc này thuộc tỉnh Thủ Dầu Một, sau đó là tỉnh Thủ Biên) đã xuất hiện nhiều tờ báo nhằm đáp ứng nhiệm vụ của địa phương trong từng thời kỳ. Ngay sau khi lãnh đạo nhân dân tiến hành khởi nghĩa giành chính quyền thắng lợi, đầu tháng 9/1945, Tỉnh ủy Thủ Dầu Một xuất bản số đầu tiên của tờ báo "Sao vàng". Cũng trong thời điểm này, trên địa bàn còn có các tờ báo "Tiến lên" (4/1946), do Tổng bộ Việt Minh tỉnh Thủ Dầu Một thành lập, đến năm 1947 đổi tên là "Thông tin"; báo "Cần lao" (12-1946) của Liên đoàn Cao su Thủ Dầu Một phát hành chủ yếu trong các nhà máy và những đồn điền cao su nằm trên địa bàn tỉnh Bình Phước ngày nay. Cuối năm 1948, Ty Thông tin tuyên truyền tỉnh Thủ Dầu Một xuất bản tờ báo "Giải phóng", ra định kỳ hằng tháng và "Bản Thông tin" ra hằng tuần. Sau đó, "Bản Thông tin" đổi tên thành báo "Thủ - Thông tin quân dân chính". Giữa năm 1949, Tỉnh ủy Thủ Dầu Một xuất bản tờ báo với tên gọi "Chuẩn bị tổng phản công". Năm 1949, theo chủ trương của Ban Chính trị Tỉnh đội Thủ Dầu Một, tờ báo "Việt Nam tiến" của Trung đoàn 301 ra đời, đây là tờ báo đầu tiên của lực lượng vũ trang tỉnh. Tháng 4-1950, Tỉnh ủy Thủ Dầu Một cho ra đời tờ nội san "Xây dựng". Tháng 5-1951, tỉnh Thủ Biên thành lập trên cơ sở sáp nhập hai tỉnh Thủ Dầu Một và Biên Hòa, báo "Thông tin Thủ Biên" ra đời trên cơ sở tờ "Thông tin Biên Hòa" chuyển thành. Đầu năm 1953, báo "Thông tin Thủ Biên" đổi thành báo "Thủ Biên"...

Năm 1956, bám sát chỉ đạo của Xứ ủy Nam Bộ, tỉnh Thủ Dầu Một cho xuất bản tờ "Đấu tranh". Sau vụ thảm sát tù nhân cuối tháng 11, đầu tháng 12-1958 gây rúng động dư luận trong nước và quốc tế ở Nhà tù Phú Lợi, Tỉnh ủy Thủ Dầu Một cho xuất bản thêm tờ tin "Đấu tranh chống vụ thảm sát Nhà tù Phú Lợi". Sau 3 tháng, tờ tin "Đấu tranh chống vụ thảm sát Nhà tù Phú Lợi" dừng phát hành. Tiếp đó, tờ báo "Chiến thắng" cơ quan tuyên truyền của Đảng bộ tỉnh Thủ Dầu Một ra đời thay cho tờ "Cờ giải phóng" và "Tin tức". Do yêu cầu cách mạng, qua nhiều lần tách nhập địa giới, tháng 6-1961, tờ "Phú Lợi" chính thức xuất bản, tiền thân của Báo Sông Bé sau này. Sau khi tờ "Phú Lợi" ngưng xuất bản (1-1970) do bị địch kiểm soát gắt gao, tờ tin mang tên "Tin tức" ra đời và tồn tại đến ngày giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước (30/4/1975).

Mặc dù hoạt động trong thời gian không dài nhưng những tờ báo, tờ tin kể trên đều tạo được tiếng vang lớn, khiến thực dân Pháp cùng bộ máy cầm quyền, đế quốc Mỹ và tay sai phải truy lùng gắt gao những người thực hiện. Nhiều số báo được viết, biên tập, in ẩn trong máu và nước mắt. Hàng trăm chiến sĩ trên mặt trận tư tưởng đã hy sinh anh dũng, làm rạng danh báo chí cách mạng Sông Bé - Bình Dương - Bình Phước, trong đó có Bí thư Tỉnh ủy Thủ Dầu Một Nguyễn Văn Tiết, là chủ bút báo Tiến Lên; phóng viên Nguyễn Ngọc Chiêu, Nguyễn Phi Hùng, Minh Châu Thiện...

2. Báo chí Sông Bé - Bình Dương - Bình Phước sau ngày giải phóng

Sau ngày đất nước thống nhất, tỉnh Thủ Dầu Một và Bình Phước sáp nhập thành tỉnh Sông Bé. Trong muôn vàn khó khăn, báo chí Sông Bé lần lượt ra đời như một nhu cầu cấp thiết để thông tin, kết nối nhân dân, phản ánh tâm tư, định hướng xã hội. Ngày 01/12/1976, Báo Sông Bé - cơ quan của Đảng bộ Đảng Lao động Việt Nam tỉnh Sông Bé chính thức thành lập đúng vào ngày kỷ niệm “Phú Lợi cầm thù”, nhằm tưởng nhớ sự hy sinh anh dũng của các chiến sĩ cộng sản trong vụ Mỹ - ngụy thảm sát tù nhân tại nhà tù Phú Lợi.

Ngay từ số đầu tiên ngày 10/12/1976, Báo Sông Bé đã khẳng định chức năng là tiếng nói của Đảng bộ, chính quyền và diễn đàn của nhân dân. Trên trang nhất của số này, báo trang trọng đăng bài viết: “Tỉnh ủy mở đợt vận động nhân dân góp ý kiến về bản Đề cương báo cáo chính trị của Ban chấp hành Trung ương Đảng tại Đại hội lần thứ IV của Đảng”. Và bài xã luận có tựa đề: “Tích cực góp ý kiến về bản Đề cương báo cáo chính trị tại Đại hội lần thứ IV của Đảng”. Cũng trên trang nhất có các tin, bài: “Đồng bào xã Tương Bình Hiệp (Thị xã): Yêu cầu Nhà nước nhanh chóng xóa bỏ tàn dư chiếm hữu ruộng đất của địa chủ phong kiến, mở rộng vùng kinh tế mới phát triển sản xuất”, “Các tầng lớp trí thức tham gia ý kiến về bản Đề cương báo cáo chính trị”.

Bên cạnh những khó khăn về nhân sự, đội ngũ phóng viên, nhân viên thì điều kiện in ấn, nguồn đầu tư cho xây dựng cơ sở vật chất hạn hẹp, công tác phát hành của Báo Sông Bé cũng gian nan do địa bàn rộng, nhiều địa bàn vùng sâu, vùng xa, vùng dân tộc thiểu số, biên giới. Trong điều kiện khó khăn, các phóng viên, nhân viên phát hành phụ trách địa bàn phải chờ báo bằng xe đạp hoặc đi xe khách chạy bằng than củi mất cả ngày đường mới đến được các huyện phía Bắc thuộc Bình Phước ngày nay như Bù Đăng, Bù Đốp, Lộc Ninh, Phước Long.

Sau quá trình chuẩn bị, ngày 02/10/1977, Đài Phát thanh Sông Bé chính thức thực hiện buổi phát thanh đầu tiên, với khúc nhạc hiệu “Mỗi bước ta đi...” cùng lời xướng “Đây là Đài Phát thanh Sông Bé, phát từ thị xã Thủ Dầu Một, trên làn sóng...”. Bước đột phá về kỹ thuật phát sóng phát thanh - truyền hình trên địa bàn tỉnh là tháng 12-1990, sau hơn 1 năm xây dựng, Đài Tiếp vận Phát thanh - Truyền hình Bà Rá chính thức khánh thành, đi vào hoạt động. Từ đây, 5 huyện phía Bắc của tỉnh Sông Bé (nay thuộc tỉnh Bình Phước) không còn là “vùng trắng” thông tin. Trải qua nhiều mốc phát triển, từ phát thanh, đến ngày 2-9-1994, Đài Phát thanh - Truyền hình Sông Bé chính thức khánh thành phim trường sản xuất các chương trình phát thanh - truyền hình và tháp ăng ten cao 108m; đồng thời thực hiện phát sóng hàng loạt chương trình phát thanh - truyền hình do đài tự sản xuất.

3. Báo chí Bình Phước đồng hành cùng quá trình tái lập tỉnh

Ngày 01/01/1997 là ngày Đảng bộ, chính quyền tỉnh Bình Phước chính thức đi vào hoạt động theo Nghị quyết kỳ họp thứ 10, Quốc hội khóa IX về việc chia tách địa giới hành chính tỉnh Sông Bé để tái lập tỉnh Bình Phước và tỉnh Bình Dương. Đây cũng là ngày đánh dấu mốc quan trọng của báo chí Bình Phước khi Báo Bình Phước phát hành số đầu tiên, Đài Phát thanh - Truyền hình Bình Phước phát chương trình phát thanh - truyền hình đầu tiên từ Trung tâm tiếp vận Phát thanh - Truyền hình Bà Rá, huyện Phước Long (nay là thị xã Phước Long).

Thời điểm tái lập tỉnh, Đài Phát thanh - Truyền hình Bình Phước làm việc trong điều kiện gần như tay không: không cơ sở làm việc, trang thiết bị máy móc đơn sơ cũ kỹ, lạc hậu được chia lại từ Đài Phát thanh - Truyền hình Sông Bé. Thế nhưng, với nỗ lực và quyết tâm cao, ngay ngày chia tách tỉnh 1-1-1997, truyền hình Bình Phước vẫn phát sóng chương trình đầu tiên một cách “chững chạc và nghiêm túc”. Còn cơ quan Báo Bình Phước, từ 5 cán bộ, phóng viên, nhân viên những ngày đầu thành lập, 3 tháng sau đã nâng lên 10 người và 30 người năm 2010 (chưa tính công nhân, người lao động Xưởng in). Báo Bình Phước tăng từ 1 lên 2 kỳ/tuần, rồi 3 kỳ/tuần vào thời điểm đầu năm 1999, với 8 trang báo; năm 2014 nâng lên 5 kỳ/tuần, mỗi kỳ 12 trang. Thời điểm đầu, Báo Bình Phước dàn trang, chế bản tại Tòa soạn Báo Thanh Niên, riêng 2 trang 1 và 2 do kỹ thuật viên của báo trực tiếp nhập liệu, dàn trang. Đến đầu năm 1999, sau khi đào tạo theo hướng cầm tay chỉ việc, dưới sự chỉ đạo trực tiếp của Thư ký Tòa soạn Diệp Viên, công đoạn nhập liệu, dàn 24 trang báo/tuần đã được thực hiện tại Tòa soạn (vào thời điểm này, rất ít báo Đảng địa phương làm được). Thời kỳ cao điểm (2009), số cuối tuần Báo Bình Phước đạt lượng phát hành trên dưới 10.000 tờ/kỳ. Từ khó khăn ban đầu khi phải lặn lội mang về Thành phố Hồ Chí Minh, tỉnh Bình Dương in ấn; đến ngày 01/7/2002, Xưởng in Báo Bình Phước đi vào hoạt động in ấn, đáp ứng tốt nhiệm vụ chính trị được giao, tổ chức hoạt động kinh doanh có hiệu quả.

Một sự kiện rất quan trọng đánh dấu bước trưởng thành, bắt nhịp với công nghệ số là tháng 6-2009, Báo điện tử Bình Phước ra mắt bạn đọc. Bình Phước online là một trong những báo điện tử hoạt động sớm trong hệ thống báo Đảng địa phương. Đến nay tên miền: baobinhphuoc.com.vn vẫn duy trì hoạt động với lượng truy cập luôn đứng top đầu các báo Đảng địa phương trong cả nước.

Qua từng giai đoạn phát triển, nội dung Báo Bình Phước luôn giữ vững tính Đảng, tính chính trị, đảm bảo đúng tôn chỉ, mục đích của tờ báo Đảng địa phương, có tính chiến đấu cao, thật sự là diễn đàn của nhân dân. Các chuyên trang, chuyên mục mang tính đỉnh của báo Đảng như: Đưa Nghị quyết của Đảng vào cuộc sống, Phòng chống “diễn biến hòa bình”, Nói và làm, Sự kiện và Bình luận, Nghe, thấy và suy ngẫm... đã được mở và duy trì ổn định, tạo được dấu ấn tốt đẹp trong lòng bạn đọc. Báo Bình Phước đã tạo được những nét độc đáo riêng, hấp dẫn từng đối tượng bạn đọc và trở thành người bạn thân thiết của mọi người, mọi nhà. Làn sóng phát thanh - truyền hình Bình Phước dần trở thành món ăn tinh thần không thể thiếu trong đời sống của các tầng lớp nhân dân trong tỉnh. BPTV đã trở thành thương hiệu quen thuộc của khán, thính giả.

Nhiều cán bộ, phóng viên, biên tập viên, nhân viên đang công tác tại các cơ quan báo chí trong cả nước hoặc mới tốt nghiệp các trường đại học đã tìm đến tỉnh mới Bình Phước để thử sức. Hầu hết trong số này được tuyển dụng, đào tạo, bồi dưỡng, trưởng thành, dần giữ các vị trí quan trọng của Báo Bình Phước, Đài Phát thanh - Truyền hình Bình Phước, một số cơ quan, đơn vị trong và ngoài tỉnh sau này. Quả ngọt có được từ sự dìu dắt, chỉ bảo, định hướng, động viên, khuyến khích, có cả nhắc nhở, phê bình rất nghiêm khắc, có lý có tình cả trong công việc và cuộc sống của cấp ủy chi bộ, đảng ủy, Ban Biên tập các cơ quan báo chí qua các thời kỳ.

Trong bức tranh tổng thể sinh động của báo chí Bình Phước, còn có những đóng góp quan trọng của Tạp chí Văn nghệ Bình Phước. Tiền thân là Tập san Văn hóa thông tin tỉnh Bình Phước (năm 1999), đến năm 2006 tạp chí chính thức xuất bản và năm 2010 được Bộ Thông tin và Truyền thông cấp giấy phép hoạt động. Từ khi ra đời đến nay, Tạp chí Văn nghệ Bình Phước không đơn thuần là một ấn phẩm nghệ thuật mà còn là sân chơi để các tác giả, văn nghệ sĩ thể hiện tài năng và cảm hứng sáng tác của mình, là không gian để giới thiệu, quảng bá các tác phẩm đến với công chúng. Đến nay, với hơn 200 số được xuất bản, mỗi số 1.000 cuốn, mỗi cuốn 84 trang, tạp chí đã đăng tải hàng ngàn tác phẩm văn, thơ, nhạc, họa cùng với đó là các bài nghiên cứu, cảm nhận, bình phẩm văn học, nghệ thuật, các bài chính luận, xã luận về nhiều vấn đề trong đời sống xã hội... Tạp chí cũng đã xây dựng được đội ngũ hơn 100 cộng tác viên là những văn nghệ sĩ, nhà khoa học, nhà nghiên cứu, nhà báo và cả những lãnh đạo của các cơ quan đơn vị, trong và ngoài tỉnh. Điều này cho thấy tạp chí có sức hút mạnh mẽ và lan tỏa sâu rộng hơi thở cuộc sống qua từng tác phẩm. Thông qua tạp chí, độc giả có thể cảm nhận được sự phong phú trong đời sống văn hóa tinh thần của vùng đất và con người Bình Phước.

Ra đời năm 2007, giữa dòng chảy báo chí sôi động của tỉnh Bình Phước, Tạp chí Khoa học Thời đại là một thử nghiệm táo bạo. Trực thuộc Liên hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật tỉnh Bình Phước, tạp chí mang sứ mệnh kết nối trí thức, lan tỏa tinh thần khoa học, phản biện xã hội, truyền thông ứng dụng tri thức vào thực tiễn. Chỉ trong 12 năm hoạt động (2007 - 2019), tạp chí xuất bản hơn 100 số in, đặc san chuyên đề, xây dựng trang điện tử hiện đại với hàng ngàn bài viết, video, hình ảnh. Tiên phong truyền thông khoa học đa phương tiện, tạp chí góp phần đưa tri thức đến công chúng một cách kịp thời, sinh động, dễ hiểu. Không chỉ công bố nghiên cứu, truyền thông khoa học, tạp chí còn thường xuyên phối hợp với các viện nghiên cứu, trường đại học, doanh nghiệp khoa học tổ chức hội thảo, diễn đàn khởi nghiệp, cuộc thi robocon học đường... góp phần hình thành mô hình báo chí học thuật năng động, kết nối, nhân văn, giàu chiều sâu. Tháng 12-2019, theo quy hoạch phát triển báo chí toàn quốc, nhiều tạp chí chuyên ngành buộc phải dừng hoạt động, trong đó có Tạp chí Khoa học Thời đại.

Mốc son mang tính bước ngoặt của báo chí Bình Phước trong hành trình phát triển là ngày 28/10/2019, Đài Phát thanh - Truyền hình và Báo Bình Phước chính thức đi vào hoạt động trên cơ sở hợp nhất Báo Bình Phước và Đài Phát thanh - Truyền hình Bình Phước theo Quyết định số 1167/QĐ-TTg, ngày 20-9-2019 của Thủ tướng Chính phủ. Bình Phước là một trong 2 địa phương trong cả nước (sau Quảng Ninh) thực hiện hợp nhất các cơ quan báo chí địa phương theo mô hình đa phương tiện, với nhiều công việc chưa có tiền lệ.

Gần 6 năm đi vào hoạt động đã khẳng định, Đài Phát thanh - Truyền hình và Báo Bình Phước đã thực hiện đúng chủ trương hợp nhất để tổng hợp sức mạnh, để tạo ra mô hình mới, cách làm mới, đem lại hiệu quả truyền thông, không đơn thuần chỉ là việc tinh gọn bộ máy tổ chức hay chỉ là hợp nhất cơ học. Đài Phát thanh - Truyền hình và Báo Bình Phước đã hòa quyện giữa nhiệm vụ chính trị đặc trưng của báo Đảng, phát thanh, truyền hình với nhiệm vụ chính trị và cách thức hoạt động của báo chí đa phương tiện. "Chú trọng báo nói, đổi mới báo hình, cải tiến báo in, bút

phá báo điện tử” là phương châm hoạt động của Đài Phát thanh - Truyền hình và Báo Bình Phước, không xem nhẹ loại hình nào, tất cả cùng phát triển, với slogan “Vì bạn mỗi ngày”. Các loại hình báo chí đã phối hợp, hỗ trợ, gắn kết để tạo thêm sức mạnh cho cơ quan báo chí ngày càng phát triển. Hình thức, cách thể hiện các sản phẩm báo chí chuyên nghiệp, hấp dẫn, thu hút công chúng. Số lượng tin, bài tự sản xuất tăng cao so với trước khi hợp nhất. Nội dung, chất lượng tuyên truyền có nhiều đổi mới, đồng bộ, kịp thời, chuyên nghiệp hơn, hiệu quả hơn. Xây dựng các chủ điểm tuyên truyền, bám sát hơn dòng sự kiện của Đảng, của đất nước, của tỉnh, sát thực tiễn cuộc sống, tăng sự tương tác và sự tham gia của công chúng, có sự cộng hưởng của 4 loại hình báo chí và mạng xã hội, nên tạo được sức lan tỏa sâu rộng hơn, chuyên nghiệp hơn. Trong gần 6 năm hợp nhất, đi vào hoạt động, Đài Phát thanh - Truyền hình và Báo Bình Phước đã đoạt nhiều giải thưởng báo chí uy tín của quốc gia và khu vực: Giải báo chí toàn quốc về xây dựng Đảng (Giải Búa liềm vàng); Giải báo chí quốc gia; Liên hoan phát thanh, truyền hình toàn quốc... cùng nhiều giải thưởng do các bộ, ngành Trung ương, khu vực Đông Nam Bộ tổ chức, phát động; năm 2024, đơn vị đứng thứ 3 khối báo Đảng địa phương trong cả nước xuất sắc về mức độ trưởng thành chuyển đổi số báo chí; đoạt 22 giải thưởng báo chí của Trung ương, khu vực.

Việc hợp nhất các cơ quan báo chí tỉnh Bình Phước là kết quả của sự kết hợp hài hòa giữa ý chí chính trị và nhu cầu phát triển khách quan, tự thân của báo chí, phù hợp với bước phát triển tất yếu của nền báo chí, truyền thông trong nước cũng như thế giới. Trong dòng chảy báo chí cách mạng Sông Bé - Bình Dương - Bình Phước, với lịch sử cùng báo chí cả nước và bề dày 28 năm xuất bản số Báo Bình Phước đầu tiên, 28 năm phát sóng phát thanh, truyền hình, báo chí Bình Phước đã và đang nỗ lực tạo ra những giá trị khác biệt; cổ vũ, động viên các tầng lớp nhân dân khát vọng, góp sức cho sự phát triển của tỉnh, của đất nước, tạo dựng hình ảnh báo chí Bình Phước đổi mới, phát triển xứng tầm trong nền báo chí cách mạng Việt Nam.

III. BÁO CHÍ CÁCH MẠNG VIỆT NAM, BÁO CHÍ BÌNH PHƯỚC CÙNG CẢ NƯỚC BƯỚC VÀO KỶ NGUYÊN MỚI

Trải qua một thế kỷ hình thành và phát triển, báo chí cách mạng Việt Nam luôn là lực lượng xung kích trên mặt trận tư tưởng, văn hóa, đồng hành cùng Đảng và nhân dân trong mọi bước ngoặt lịch sử. Từ những ngày đầu đấu tranh giành độc lập đến công cuộc Đổi mới (1986) và hội nhập quốc tế, báo chí Việt Nam đã khẳng định vai trò không thể thay thế. Hôm nay, đất nước đang bước vào kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc, báo chí cách mạng Việt Nam tiếp tục vững vàng tiến bước, sánh vai cùng nhân dân trên con đường phát triển bền vững và hiện đại.

Trong thời đại bùng nổ thông tin, báo chí cần tiếp tục khẳng định vai trò là “người lính tiên phong” trên mặt trận tư tưởng, là nhịp cầu nối giữa Đảng, Nhà nước và nhân dân. Đặc biệt, trong bối cảnh đất nước thực hiện mục tiêu công nghiệp hóa, hiện đại hóa đến năm 2030, tầm nhìn 2045, báo chí cần phát huy hơn nữa tinh thần đổi mới, dũng cảm, khách quan và sáng tạo để góp phần xây dựng xã hội dân chủ, văn minh; góp phần xây dựng hệ giá trị con người Việt Nam, giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc, làm phong phú đời sống tinh thần của nhân dân. Báo chí

cách mạng Việt Nam tiếp tục là lực lượng nòng cốt, trung thành, tin cậy của Đảng và nhân dân, cùng toàn dân tộc làm lan tỏa những giá trị chân - thiện - mỹ trong đời sống xã hội; trở thành lực lượng truyền cảm hứng, khơi dậy tinh thần sáng tạo của người trẻ, lan tỏa lòng nhân ái, đấu tranh với thói vô cảm, kích hoạt ý chí dân tộc, thực hiện khát vọng xây dựng đất nước hùng cường, bước vào kỷ nguyên vươn mình của dân tộc để viết tiếp những trang sử vẻ vang trong thời đại Hồ Chí Minh.

Bước vào kỷ nguyên vươn mình, báo chí cách mạng phải luôn đặt dưới sự lãnh đạo của Đảng, thực hiện nhiệm vụ chính trị của Đảng. Người làm báo phải giỏi về nghiệp vụ, tiếp tục đầu tư, gắn bó với thực tiễn, lan tỏa các phong trào thi đua của đất nước, thực hiện kỷ nguyên vươn mình của dân tộc. Phải tiếp tục đổi mới, với ngòi bút thật sắc, sát thực tế phản ánh kịp thời những vấn đề thực tiễn đặt ra, thậm chí lý giải, phân tích những quyết sách... Người làm báo phải giữ gìn danh dự cá nhân và uy tín ngòi bút phụng sự Tổ quốc, phục vụ nhân dân, là người làm báo thật sự chuyên nghiệp hóa - hiện đại hóa - văn hóa hóa. Phải là những người tiên phong nhất, đổi mới nhất, là đội ngũ tiên phong trên mặt trận tư tưởng, văn hóa của Đảng./.

**BAN TUYÊN GIÁO VÀ DÂN VẬN TỈNH ỦY
ĐÀI PHÁT THANH - TRUYỀN HÌNH VÀ BÁO BÌNH PHƯỚC**

